

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

NÄYTTÖTUTKINTOMESTARI, KOULUTUSOHJELMA (25 op)

Määräykset ja ohjeet 2016:16

© Opetushallitus

Määräykset ja ohjeet 2016:16

ISBN 978-952-13-6302-3 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-8888 (verkkojulkaisu)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi/julkaisut

1.6.2016

1/440/2016

Näyttötutkintomestarikoulutuksen
järjestäjät

Voimassaoloaika: **1.8.2016 alkaen toistaiseksi**

Kumoo:
Näyttötutkintomestari, koulutusohjelma (25 op)
1.11.2012 nro 3/440/2012

NÄYTTÖTUTKINTOMESTARI, KOULUTUSOHJELMA (25 OP)

Opetushallitus on päättänyt liitteenä olevasta Näyttötutkintomestari, koulutusohjelmasta (25 op), jota on noudatettava 1.8.2016 lukien toistaiseksi.

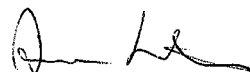
Näyttötutkintomestarikoulutuksen järjestämisessä tulee noudattaa tätä päätöstä.

Lisätietoja päätöksestä ja siitä, mistä se on saatavissa, saa Opetushallituksen ammattikoulutuksen tai ruotsinkielisen koulutuksen ja varhaiskasvatuksen toimintayksiköistä.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Anne Liimatainen

LIITE

Näyttötutkintomestari, koulutusohjelma (25 op)

SISÄLTÖ

1	Johdanto	5
2	Henkilökohtaistaminen näyttötutkintomestarin koulutusohjelmassa	7
2.1	Näyttötutkintomestarin koulutusohjelmaan hakeutuminen	7
2.2	Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman suorittaminen	8
2.3	Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen	9
2.4	Näyttötutkintomestariksi valmistuminen.....	9
3	Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman muodostuminen.....	10
3.1	Näyttötutkintomestarin ammattitaitovaatimukset ja kokonaisuuden muodostuminen	10
3.2	Näyttötutkinnon järjestämisen suunnittelu	10
3.3	Näyttötutkinnon järjestäminen henkilökohtaistetusti ja osaamisen arviointi.....	13
3.4	Näyttötutkintotoiminnan laadun varmistaminen	17

1 Johdanto

Näyttötutkintojen kehittämisen ja toimeenpanon vastuuviranomainen on Opetushallitus. Tällä päätöksellä näyttötutkintomestarin koulutusohjelmasta ohjataan näyttötutkintomestarin koulutusohjelman järjestäjiä ja ohjelmaan osallistujia. Laissa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta edellytetään 1.8.2016 lähtien, että vähintään yhden näyttötutkinnon arvioijista tulee olla suorittanut näyttötutkintomestarikoulutuksen.

Näyttötutkintojärjestelmä otettiin käyttöön Suomessa vuonna 1994. Järjestelmä kehitettiin elinikäisen oppimisen ja ammattitaidon hankkimistavoista riippumattoman osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen periaatteisiin soveltuvaksi. Näyttötutkinnon suorittaminen tukee aktiivista ammattitaidon kehittämistä muuttuviin työelämän tarpeisiin.

Näyttötutkintojärjestelmässä tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkinnon perusteissa määritelty osaaminen tutkintotilaisuuksissa. Tutkintotoimikunnat sopivat näyttötutkintojen järjestämisestä koulutuksen järjestäjien ja tarvittaessa muiden sellaisten yhteisöjen ja säätiöiden kanssa, joilla on riittävä asiantuntemus näyttötutkintojen järjestämiseen. Lainsäädännössä säädetään tutkintojen perusteista siten, että niissä määrätään tutkinnon muodostuminen pakollisista ja valinnaisista tutkinnon osista, ammatti- ja erikoisammattitutkintojen osaamisalat, tutkintonimikkeet sekä tutkinnon osien ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi. Tutkintotoimikunnat antavat tutkintotodistukset ja Opetushallitus määrää tutkintotodistuksiin merkittävistä tiedoista. Lainsäädännön mukaan koulutuksen järjestäjä päättää näyttötutkintoon valmistavan koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Näyttötutkintoon valmistavaan koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto. Näyttötutkinnon järjestäjän tulee järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkintoja myös ilman valmistavaan koulutukseen osallistumista.

Näyttötutkintojen järjestämisen toimeenpanokoulutusta on järjestetty vuodesta 1995 alkaen. Koulutusohjelmaa on uudistettu vuosina 2001, 2003 (Näyttötutkintojen järjestämisen kehittämiskoulutus 15 ov), 2007 ja 2012 (Näyttötutkintomestari, koulutusohjelma 25 op). Koulutusohjelman uudistuksissa, sisällön laadinnassa ja esittämistavassa on sovellettu näyttötutkintojärjestelmän periaatteita sekä tutkintojen perusteiden kirjoittamistapaa. Sisältöä ja rakennetta on päivitetty säädösten uudistumisen vuoksi. Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman osiin sisältyvät ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi on jäsennetty samankaltaisesti kuin tutkintojen perusteissa.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelma kehittää näyttötutkintojärjestelmän toimijoiden osaamista näyttötutkintojen suunnittelusta ja järjestämisestä, osaamisen arvioinnista sekä näyttötutkintotoiminnan laadun varmistamisesta. Näyttötutkintomestarin koulutusohjelmaa järjestävät ammatilliset opettajakorkeakoulut ja Yrkesakademin i Österbotten. Nämä vastaavat näyttötutkintomestarin koulutusohjelman määrittämällä tavalla järjestelyistä koulutusohjelmaan hakeutumisessa, ammattitaidon osoittamisessa ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisessa.

2 Henkilökohtaistaminen näyttötutkintomestarin koulutusohjelmassa

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman suorittaminen henkilökohtaistetaan kullekin koulutusohjelmaan osallistujalle. Ammattitaitovaatimukset ovat kaikille koulutusohjelman suorittajille samat ja niiden saavuttaminen varmistaa toimijoiden asiantuntijuuden näyttötutkintotoiminnasta.

2.1 Näyttötutkintomestarin koulutusohjelmaan hakeutuminen

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelma on tarkoitettu koulutuksen ja tutkinnon järjestäjien sekä työelämän toimijoille, jotka toimivat keskeisesti näyttötutkintojen parissa näyttötutkintojen järjestäjinä, arvioijina tai muissa tehtävissä.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman aloitusvaiheessa siihen hakeutuneen ja koulutusohjelman aloittaneen tulee tutustua näyttötutkintomestarin koulutusohjelmaan ja sen ammattitaitovaatimuksiin. Hän osoittaa aikaisemmin hankkimansa osaamisen luotettavin asiakirjoin ja selvittää muut näyttötutkintomestarin koulutusohjelman kulkuun vaikuttavat lähtökohdat, esimerkiksi etsii tarvittavat yhteistyötahot.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman järjestäjä selvittää yhdessä koulutusohjelman suorittajan kanssa soveltuvat ammattitaidon hankkimisen ja osoittamisen järjestelyt sekä ohjauksen ja mahdollisten henkilökohtaisten tukitoimien tarpeen.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman järjestäjä ja koulutusohjelman suorittaja laativat yhdessä henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan, jossa kuvataan, miten koulutusohjelman suorittaja hankkii ja osoittaa näyttötutkintomestarin koulutusohjelmassa edellytetyn osaamisen. Asiakirjan hyväksyvät yhdessä näyttötutkintomestarin koulutusohjelman järjestäjä ja suorittaja.

Koulutusohjelman suorittajan näyttötutkintotoimintaan liittyvä aiemmin hankkima ja osoittama osaaminen tunnistetaan käyttämällä monipuolisesti erilaisia soveltuvia menetelmiä. Osaamisen tunnistamisen perusteella arvioidaan, miltä osin

- suorittajan esittämien luotettavien asiakirjojen perusteella jo osoitettu osaaminen voidaan tunnustaa,
- suorittaja voidaan ohjata suoraan koulutusohjelman jonkin osan suorittamiseen tai
- suorittaja ohjataan tarvittavan ammattitaidon hankkimiseen.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman suorittajan aikaisemmin hankkiman osaamisen tunnustamisen edellytyksenä on, että henkilön jo osoittama osaaminen kattaa koulutusohjelman ammattitaitovaatimukset ja että osaaminen on ajantasaista.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman suorittajan tulee itse hankkia tarvittavat dokumentit työtoiminnastaan ja muut selvitykset. Päätös osaamisen tunnustamisesta tehdään hakeutumisen jälkeen.

2.2 Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman suorittaminen

Henkilökohtaistetussa näyttötutkintomestarin koulutusohjelman suorittamisessa noudatetaan aina koulutusohjelman päätöksessä määriteltyjä ammattitaitovaatimuksia, arvioinnin kriteerejä ja ammattitaidon osoittamistapoja.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman järjestäjä ja koulutusohjelman suorittaja sopivat miten, missä ja milloin suorittaja osoittaa koulutusohjelmassa edellytetyn osaamisen. Suunnittelu tehdään koulutusohjelman osittain ja se dokumentoidaan osaksi henkilökohtaistamista koskevaa asiakirjaa, jota päivitetään tarvittaessa.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman suorittaja osoittaa osaamisensa lähtökohtaisesti omissa työtehtävissä. Tarvittaessa otetaan huomioon erityisen tuen tarve. Koulutusohjelman osien suorittaminen henkilökohtaistetaan painottaen ammattitaidon osoittamistapoja kohderyhmien mukaisesti siten, että näyttötutkinnon vastuuhenkilöt, kouluttajat, työelämän arvioijat ja tutkintotoimikuntien jäsenet, oppisopimustoimijat ja näyttötutkintotoiminnasta vastaava oppilaitosjohto sekä mahdolliset muut tahot voivat osoittaa vaadittavan ammattitaidon kattavasti.

Koulutusohjelman suoritusten arviointia ei henkilökohtaisteta, eli ammattitaitovaatimukset ja arvioinnin kriteerit ovat kaikille koulutusohjelman suorittajille samat.

Näyttötutkintomestarin osaamisen arvioijana on ensisijaisesti vastuukouluttaja. Laadun varmistamisen kannalta vastuukouluttaja voi vahvistaa arviointipäätöstä hankkimalla päätöksensä tueksi tietoa myös toisilta kouluttajilta, näyttötutkintomestarikoulutuksessa olevan esimieheltä oppilaitoksesta tai työpaikasta.

2.3 Tarvittavan ammattitaidon hankkiminen

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman järjestäjä vastaa ammattitaidon hankkimisprosessin suunnittelusta ja toteutuksesta tämän koulutusohjelman päätöksen mukaisesti. Ammattitaidon hankkimisen järjestelyissä korostetaan ja tuetaan verkottumista sekä kokemusten ja hyvien käytäntöjen jakamista työelämän ja opetustoimen välillä. Osaamisen kehittymistä tuetaan ryhmä- ja yksilöohjauksella kullekin suorittajalle laaditun henkilökohtaistetun suunnitelman mukaan.

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelmaa suorittavan osaamisen kehittymistä edistetään ohjaamalla häntä syventämään omaa tietämystään näyttötutkintojärjestelmästä, yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen näyttötutkintojärjestelmän eri toimijoiden kanssa, palautteen hankintaan ja käyttöön sekä oman näyttötutkintotoiminnan arviointiin.

2.4 Näyttötutkintomestariksi valmistuminen

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelma on hyväksytysti suoritettu, kun suorittaja on osoittanut osaamisensa kaikissa koulutusohjelman osissa.

Näyttötutkintomestariksi valmistuva saa koulutuksen järjestäjältä todistuksen ja Opetushallitukselta näyttötutkintomestarin diplomin ja näyttötutkintomestarin rintamerkin eli pinssin. Opetushallitus huolehtii diplomilomakkeista sekä rintamerkeistä ja toimittaa ne koulutusohjelman järjestäjille. Diplomit ja pinssit luovutetaan kerran vuodessa järjestettävässä juhlavassa tilaisuudessa, jonka järjestelyistä vastaa vuorollaan kukin ammatillinen opettajakorkeakoulu.

3 Näyttötutkintomestarin koulutusohjelman muodostuminen

3.1 Näyttötutkintomestarin ammattitaitovaatimukset ja kokonaisuuden muodostuminen

Näyttötutkintomestarin koulutusohjelma (25 op) muodostuu seuraavista osista:

1. Näyttötutkinnon järjestämisen suunnittelu (8 op)
2. Näyttötutkinnon järjestäminen henkilökohtaistetusti ja osaamisen arviointi (10 op)
3. Näyttötutkintotoiminnan laadun varmistaminen (7 op).

Koulutusohjelman osien rakenne on seuraava:

Ammattitaitovaatimukset

Ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä koulutusohjelman suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä osaa.

Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Arvioinnin kohteet ilmaisevat ne näyttötutkintomestarin ammattitaidon kannalta keskeiset alueet tai toiminnot, joihin arvioinnissa on kiinnitettävä erityinen huomio. Arvioinnin kriteerit ilmaisevat minkä tasoista näyttötutkintotoiminnan asiantuntijaosaamisen tulee olla.

Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaidon osoittamistavat määrittävät kunkin näyttötutkintomestarin koulutusohjelman osan suorittamistapoihin ja arviointimenettelyihin liittyvät vaatimukset.

3.2 Näyttötutkinnon järjestämisen suunnittelu

Ammattitaitovaatimukset

Koulutusohjelman suorittaja osaa

- noudattaa näyttötutkintojärjestelmän periaatteita
- valmistella näyttötutkintojen järjestämissopimuksen liitteineen yhteistyöverkostonsa kanssa.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Koulutusohjelman suorittaja osaa noudattaa näyttötutkintojärjestelmän periaatteita.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Ammatillisen aikuis-koulutusjärjestelmän ja säädösten tunteminen	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee näyttötutkintojen aseman suomalaisessa koulutusjärjestelmässä • käyttää toiminnassaan näyttötutkintojen järjestämistä ohjaavaa ajantasaista lainsäädäntöä, määräyksiä ja ohjeita sekä seuraa niiden muutoksia ja toimii muutosten edellyttämällä tavalla • erottaa näyttötutkintotoiminnassa eri toimijoiden tehtävät ja vastuut ja ottaa ne huomioon omassa toiminnassaan <ul style="list-style-type: none"> ○ tutkinnon suorittajat ○ työelämän edustajat ja työelämäjärjestöt ○ näyttötutkinnon järjestäjät ○ valmistavan koulutuksen järjestäjät ○ tutkintotoimikunnat ○ Opetushallitus ○ opetus- ja kulttuuriministeriö ○ koulutuksen ja tutkinnon hankkijat.
Näyttötutkintotoiminnan käsitteiden käyttö	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • käyttää näyttötutkinnon järjestämiseen liittyviä käsitteitä täsmällisesti • käyttää sujuvasti ammatillista aikuiskoulutusta koskevia käsitteitä erottaen ne ammatillisen peruskoulutuksen käsitteistä.
Yhteistyön tekeminen tutkintotoimikunnan ja muiden yhteistyötahojen kanssa	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tietää tutkintotoimikuntajärjestelmän periaatteet ja tutkintotoimikunnan tehtävät • hakee tietoa vastualueensa tutkintotoimikunnan antamista ajantasaisista ohjeista ja toimii niiden mukaisesti • perehtyy ja tarvittaessa perehdyttää organisaationsa muita henkilöitä näyttötutkintojen järjestämiseen ja tutkinnon suorittajan arviointiprosessiin sekä näihin liittyvään tietojen toimittamiseen tarvittaville tahoille • toimii yhteistyössä näyttötutkintojen järjestämiseen liittyvien asiantuntijoiden kanssa ja sitouttaa nämä yhteistyöhön • tietää näyttötutkintojen järjestämiseen tarvittavat sopimukset eri yhteistyötahojen kanssa.
Näyttötutkintojen järjestämisen rahoituksen tunteminen	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ottaa henkilökohtaistamisen eri vaiheissa huomioon ammatillisen aikuiskoulutuksen erilaiset järjestämismuodot ja rahoituksen vaikutuksen • toimii tehtäviensä mukaisesti määriteltäessä tutkinnon suorittajalta perittäviä kohtuullisiksi katsottavia maksuja • tuntee tehtäviensä mukaisesti tutkintomaksujen tilittämisen • tietää tilasto- ja kustannustietojen kokoamisen käytännöt.

Koulutusohjelman suorittaja osaa valmistella näyttötutkintojen järjestämissopimuksen liitteineen yhteistyöverkostonsa kanssa.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiantuntijana toimiminen näyttötutkintojen järjestämissopimusasioissa	Koulutusohjelman suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • valmistelee Opetushallituksen ohjeen mukaisen näyttötutkintojen järjestämissopimuksen liitteineen ottaen huomioon tutkintotoimikunnan ohjeet • kokoaa tiedot arvioijista tai näiden kriteereistä säädösten ja tutkintotoimikunnan antamien ohjeiden mukaan • huolehtii muutostilanteissa näyttötutkintojen järjestämissopimuksen ajantasaisuudesta ja voimassaolosta.
Asiantuntijana toimiminen näyttötutkinnon järjestämissuunnitelmaan liittyvissä asioissa	Koulutusohjelman suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • hallitsee alansa tutkinnon perusteet näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman laadintaan liittyvissä asioissa • organisoii tarvittavat työelämän sekä näyttötutkinnon järjestäjän edustajat näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman laadintaprosessiin • toimii asiantuntijana näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman laadinnassa ajantasaisten säädösten, määräysten ja ohjeiden mukaisesti • huolehtii näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman ajantasaisuudesta oman tehtävänsä mukaan • huolehtii eettisesti kestävästä toimintatavasta näyttötutkinnon järjestämisessä.
Asiantuntijana toimiminen näyttötutkintoihin liittyvässä tiedottamisessa, neuvonnassa ja ohjauksessa	Koulutusohjelman suorittaja <ul style="list-style-type: none"> • toimii yhteistyössä eri tahojen kanssa näyttötutkintoihin liittyvässä tiedottamisessa ja neuvonnassa • järjestää asiantuntevaa ohjausta näyttötutkinnosta kiinnostuneille.

Ammattitaidon osoittamistavat

Koulutusohjelman suorittaja osoittaa ammattitaitonsa valmistelemalla tai analysoimalla näyttötutkintojen järjestämissopimuksen liitteineen. Koulutusohjelman suorittaja osoittaa ammattitaitonsa selvittämällä ja arvioimalla näyttötutkintojen järjestämissopimuksen hakuprosessin, tutkintotoimikunnan ja muiden tahojen kanssa tehtävän yhteistyön, tutkintotilaisuuksien rahoitusjärjestelyihin liittyvät toimenpiteet sekä näyttötutkinnon järjestäjän tai työpaikan näyttötutkintotoiminnan kehittämiseen liittyvät tehtävät.

Koulutusohjelman suorittaja esittelee aidoista tilanteista tuottamansa selvityksen muille näyttötutkintomestarin koulutusohjelmassa oleville henkilöille. Esittelyn yhteydessä käydään arviointi- ja palautekeskustelu. Itsearviointi on olennainen osa osaamisen osoittamista.

Ammattitaidon osoittamistavat valitaan yhdessä koulutusohjelmaa järjestävän tahon edustajan kanssa kullekin henkilökohtaistetusti siten, että osan kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat arvioituksi.

3.3 Näyttötutkinnon järjestäminen henkilökohtaistetusti ja osaamisen arviointi

Ammattitaitovaatimukset

Koulutusohjelman suorittaja osaa

- järjestää näyttötutkinnon henkilökohtaistetusti
- järjestää tutkintotilaisuuksia
- valita arvioijat ja kehittää arvioijien arviointiosaamista
- arvioida tutkinnon suorittajan osaamista.

Arviointi (arvioinnin kohteet ja kriteerit)

Koulutusohjelman suorittaja osaa järjestää näyttötutkinnon henkilökohtaistetusti.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Asiantuntijana toimiminen näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisessa ja ohjauksessa	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohjaa ja neuvoo hakeutujaa löytämään näyttötutkintoon tarjolla olevat tieto-, neuvonta- ja ohjauspalvelut • selvittää yhteistyössä näyttötutkinnon suorittajaksi hakeutuvan lähtötilanteen näyttötutkinnon järjestämissuunnitelmassa sovitulla tavalla noudattaen henkilökohtaistamista ohjaavia säädöksiä • selvittää hakeutujan ohjauksen ja tukitoimien tarpeen yhteistyössä tarvittavien asiantuntijoiden kanssa sekä mahdollisen tarpeen opiskeluvalmiuksia parantaviin opintoihin ja erityiseen tukeen • varmistaa, että hakeutujan valitsema tutkinto on hänelle soveltuva ja ohjaa tarvittaessa hakeutujan hänelle soveltuvan tutkinnon suorittamiseen • selvittää hakeutujan kanssa tämän aiemmin hankkiman ja osoittaman osaamisen monipuolisia soveltuvia menetelmiä käyttäen • huolehtii, että hakeutuja perehtyy valitsemansa tutkinnon perusteisiin • toimii asiantuntijana tehtäessä hakeutumisen johtopäätökset yhdessä hakeutujan kanssa • huolehtii hakeutumisen dokumentoinnista henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan säädösten mukaisesti.

<p>Asiantuntijana toimiminen näyttötutkinnon suorittamisen suunnittelussa ja sen ohjauksessa</p>	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • ohjaa tutkinnon suorittajaa suunnittelemaan, millaisissa työkokonaisuuksissa ja tilanteissa ja milloin hän osoittaa ammattitaitonsa tutkinnon perusteiden mukaisesti • arvioi työpaikan soveltuvuuden tutkintotilaisuuksien järjestämiseen • ottaa huomioon hakeutumisen yhteydessä sovitut tukitoimet ja erityisen tuen tarpeet • huolehtii dokumentoinnista henkilökohtaistamista koskevaan asiakirjaan • huolehtii riittävästä tutkinnon suorittajan, työpaikan ja näyttötutkinnon järjestäjän välisestä yhteistyöstä.
<p>Koulutusohjelman suorittaja osaa järjestää tutkintotilaisuuksia.</p>	
<p>Arvioinnin kohteet</p>	<p>Arvioinnin kriteerit</p>
<p>Tutkintotilaisuuksien järjestäminen palvelu- ja tuotantotilanteissa</p>	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • tuntee alansa tutkinnot ja tutkintojen perusteet • tietää näyttötutkinnon suorittamisen prosessin • osallistuu yhteistyössä näyttötutkinnon järjestäjän ja työpaikan edustajien kanssa tutkintotilaisuuksien järjestämiseen tutkinnon perusteiden, näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman ja kullekin tutkinnon suorittajalle laaditun henkilökohtaistamista koskevan asiakirjan mukaan • organisoii tutkintotilaisuudet tutkinnon osittain kytkien ne työpaikan tuotanto- ja palveluprosessin mukaisiin tehtäviin siten, että tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito voidaan osoittaa kattavasti ja luotettavasti • ohjaa tarvittaessa ja perustellusti täydentäviin ammattitaidon osoittamistapoihin, mikäli ammattitaitoa ei voida osoittaa kattavasti ja luotettavasti työprosessissa • huolehtii, että tutkinnon perusteisiin sisältyvät erillispätevyudet suoritetaan asianmukaisesti • toimii eettisesti kestäväällä tavalla tutkintotilaisuuksia järjestäessään.

Koulutusohjelman suorittaja osaa valita arvioijat ja kehittää arvioijien arviointiosaamista.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Arvioijien valinta ja arviointiin perehdyttäminen	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • perehtyy säädösten ja ohjeiden mukaisiin arvioijien kriteereihin • toimii asiantuntijana valittaessa kriteerien mukaisia arvioijia • varmistaa, että vähintään yksi arvioijista on suorittanut näyttötutkintomes-tarikoulutuksen • selvittää ja ratkaisee yhteistyössä mahdolliset arvioijia koskevat esteelli-syyksymykset hallintolain ja näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman mukaisesti • huolehtii tehtävänsä mukaisesti siitä, että arvioijilla on riittävä suoritetta-vaan tutkintoon liittyvä ammattitaito ja riittävä perehtyneisyys arviointiin ja suoritettavan tutkinnon perusteisiin • huolehtii siitä, että arvioijien arviointiosaamista ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti ja systemaattisesti • toimii arviointia koskevissa toimintatavoissa näyttötutkinnon järjestämis-suunnitelman mukaisesti.
Koulutusohjelman suorittaja osaa arvioida tutkinnon suorittajan osaamista.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Arviointiin liittyvien asioiden tiedottaminen tutkinnon suorittajalle	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • varmistaa, että tutkinnon suorittaja tietää ennen tutkintotilaisuutta arvioin-nin perusteista omalla kohdallaan • tiedottaa tutkinnon suorittajalle arvioinnin oikaisumenettelystä • tiedottaa tutkinnon suorittajalle hylätyn tutkintosuorituksen uudelleen suorittamisen mahdollisuudesta ja arvosanan korottamisesta.
Osaamisen arviointi ja arvioinnin dokumentointi	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • arvioi tutkintosuoritusta kattavasti ja luotettavasti tutkinnon perusteiden mukaisesti • antaa tutkinnon suorittajalle mahdollisuuden itsearviointiin • varmistaa, että tutkintosuorituksen arviointi dokumentoidaan riittävällä tarkkuudella ja tutkintotoimikunnan kanssa sovitulla tavalla • varmistaa osaltaan, että koottu arviointiaineisto on riittävän luotettava ja kattava ja että se on kaikkien arvioijien tiedossa • varmistaa, että arviointiprosessi toteutuu eettisesti kestäväällä tavalla.

Arviointipäätöksen tekeminen ja arvioinnin dokumentoinnista huolehtiminen	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • huolehtii, että arviointipäätös tehdään kootun arviointiaineiston perusteella arvioijien yhteisenä päätöksenä • tietää menettelyistä, miten arviointipäätös toimitetaan tutkintotoimikunnalle • huolehtii, että tutkintotoimikunnalle toimitettava tutkintotodistus tai todistus tutkinnon osan tai osien suorittamisesta laaditaan Opetushallituksen voimassa olevan määräyksen mukaisesti • perehtyy todistusten, arviointia koskevien tietojen ja henkilökohtaistamista koskevien asiakirjojen arkistointiin ja säilyttämiseen arkiston muodostumissuunnitelman mukaisesti • huolehtii tehtävänsä mukaisesti, että tutkinnon suorittaja saa tiedon arviointipäätöksestä ja todistukset viipymättä.
---	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Koulutusohjelman suorittaja osoittaa ammattitaitonsa osallistumalla näyttötutkinnon järjestämissuunnitelman mukaiseen tutkintotilaisuuteen ja osaamisen arviointiprosessiin. Ammattitaidon osoittamiseen liitetään selvitys henkilökohtaistamisesta, tutkintotilaisuudesta, tutkintotilaisuuden järjestämisestä, osaamisen arvioinnista, arviointipäätöksen tekemisestä ja arviointipäätösten toimittamisesta tutkintotoimikunnalle.

Koulutusohjelman suorittaja esittelee aidoista tilanteista tuottamansa selvitykset muille näyttötutkintomestarin koulutusohjelmassa oleville henkilöille. Esittelyn yhteydessä käydään arviointi- ja palautekeskustelu. Itsearviointi on olennainen osa osaamisen osoittamista.

Edellä kuvatut ammattitaidon osoittamistavat tulee valita yhdessä koulutusohjelmaa järjestävän tahon edustajan kanssa kullekin henkilökohtaistetusti siten, että osan kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat arvioituksi.

3.4 Näyttötutkintotoiminnan laadun varmistaminen

Ammattitaitovaatimukset

Koulutusohjelman suorittaja osaa

- hankkia ja analysoida palautetta näyttötutkinnon järjestämisestä
- kehittää oman alansa näyttötutkintotoiminnan laatua.

Arviointi

Koulutusohjelman suorittaja osaa hankkia ja analysoida palautetta näyttötutkinnon järjestämisestä.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Näyttötutkintojen järjestämisen laadunhallinnan tuntemus	Koulutusohjelman suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tutustuu työtehtäviensä näkökulmasta ammatillisen koulutuksen laadunhallintajärjestelmien kansalliseen itsearviointin kriteeristöön• perehtyy näyttötutkinnon järjestäjän laadunhallintajärjestelmän käyttöön työssään.
Palautteen hankkiminen ja analysointi oman ammattialan näyttötutkinnon järjestämisestä	Koulutusohjelman suorittaja <ul style="list-style-type: none">• suunnittelee palautteen hankinnan kokonaisuuden tai perehtyy jo käytössä oleviin palautteen hankintatapoihin organisaatiossaan• kokoaa palautetta vastuututkintonsa näyttötutkinnon järjestämisestä, käyttäen esimerkiksi AIPAL-järjestelmää• analysoi saatua palautetta tunnistuen toiminnan kehittämisen kannalta olennaiset asiat• analysoi palautteesta näyttötutkintojärjestelmän keskeisten periaatteiden toteutumista• arvioi saatua palautetta yhteistyöverkostonsa kanssa.
Koulutusohjelman suorittaja osaa kehittää oman alansa näyttötutkintotoiminnan laatua.	
Arvioinnin kohteet	Arvioinnin kriteerit
Näyttötutkintotoiminnan laadun kehittäminen omassa työyhteisössä	Koulutusohjelman suorittaja <ul style="list-style-type: none">• hyödyntää saatua palautetta näyttötutkinnon järjestämisen kehittämisessä• tekee kehittämis ehdotukset kokoamansa palautteen tulosten perusteella tutkintotilaisuuksien järjestämisen, osaamisen arvioinnin ja tarvittavan yhteistyön kannalta• viestii kehittämistarpeet tarvittaville yhteistyötahoille, esimerkiksi tutkinto-toimikunnalle ja päättäjille organisaatiossaan.
Oman toiminnan arviointi näyttötutkintotoiminnan laadun kehittäjänä	Koulutusohjelman suorittaja <ul style="list-style-type: none">• arvioi omaa toimintaansa näyttötutkintojen parissa itsearviointin ja hankkimansa muun palautteen pohjalta.

Oman näyttötutkinto-osaamisen kehittäminen	<p>Koulutusohjelman suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • seuraa ammattialansa kehittymistä ja osaamistarpeiden muutoksia esimerkiksi suhteessa tutkinnon perusteisiin • seuraa tutkintotoimikuntien työtä, esimerkiksi osallistumalla tutkintotoimikuntien järjestämiin tilaisuuksiin • osallistuu tarpeen mukaan muiden tahojen, kuten Opetushallituksen järjestämiin näyttötutkintoja koskeviin tilaisuuksiin • etsii hyviä käytäntöjä myös muiden ammattialojen näyttötutkintotoiminnasta.
--	--

Ammattitaidon osoittamistavat

Koulutusohjelman suorittaja osoittaa ammattitaitonsa selvittämällä ja arvioimalla näyttötutkintojen järjestämisen laatua ja kehittämistarvetta. Koulutusohjelman suorittaja osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla ja toteuttamalla palautteen hankinnan ja analysoimalla tulokset. Palautteiden analysoinnin pohjalta hän kuvaa kehittämistoimenpiteet ja esittelee niiden toteuttamisen.

Koulutusohjelman suorittaja esittelee aidoista tilanteista tuottamansa kuvauksen ja niihin liittyvät dokumentit muille näyttötutkintomestarin koulutusohjelmassa oleville henkilöille. Itsearviointi on olennainen osa osaamisen osoittamista.

Edellä kuvatut ammattitaidon osoittamistavat valitaan yhdessä koulutusohjelmaa järjestävän tahon edustajan kanssa kullekin henkilökohtaistetusti siten, että osan kaikki ammattitaitovaatimukset tulevat arvioituiksi.

Verkojulkaisu
ISBN 978-952-13-6302-3
ISSN-L 1798-887X
ISSN 1798-8888